

8 Indeaksarehkenastin

Hárjehus

a) Indeaksa lea 100 vuodđojagis.

Vuodđojahki lea 1998.

á) Mii bidjat ahte golahus 2008:s lea x , ja čállit dieđuid tabellii:

Jahki	2008	1998
Golahus (ru)	x	265 476
Indeaksa	123,1	100

Mii oažžut ovttamadodaga:

$$\frac{x}{123,1} = \frac{265\,476}{100}$$

$$x = \frac{265\,476}{100} \cdot 123,1$$

$$x = 326\,800$$

Golahus lei 326 800 ru 2008:s.

b) Rievddadanproseantafáktor lea

$$\frac{123,1}{100} = 1,231$$

Proseantafáktor lea dalle 0,231, ja dat vástida $0,231 \cdot 100 \% = 23,1 \%$:i.

Lassáneapmi lei 23,1 %.

Dan oaidnit maidái njuolgga. Indeaksa muitala proseantasaš rievddama vuodđojagi rájes.

c) 1998 lea vuodđojahki. Indeaksa lea dalle 100. 2008:s lea indeaksa 148,4.

Indeaksa, ja nu maidái golut, lea lassánan 48,4 %:in vuodđojagi rájes.

č) Dás čállit indeavssaid gori ja rehkenastit rievddadanproseantafáktora:

$$\frac{148,4}{94,8} = 1,565$$

Rievddadanproseantafáktor lea 1,565. Dalle lea proseantafáktor 0,565.

Proseanta lea $0,565 \cdot 100 \% = 56,5 \%$.

Stobu, čuovgga ja boaldámuša golut lassánedje 56,5 %:in.

d) Mii diktit Ragnhilda 2002' duohtabálkká leat x . Konsumhaddeindeaksa 2002:s lei 110,1.

x	350 000
100	110,1

Dat addá dán ovttamadodaga:

$$\frac{x}{100} = \frac{350\,000}{110,1} \cdot 100$$

$$x = \frac{350\,000}{110,1} \cdot 100$$

$$x = 317\,893$$

Mii rehkenastit Ragnhilda 2008' duohtabálkká seamma láhkai.

x	380 000
100	123,1

Dat addá dán ovttamadodaga:

$$\frac{x}{100} = \frac{380\,000}{123,1}$$

$$x = \frac{380\,000}{123,1} \cdot 100$$

$$x = 308\,692$$

Ragnhild oaččui eanet bálkká ovddas 2002:s go 2008:s.

- đ) Gávnnaimet d-hárjehusas ahte 2002' duohtabálkká lei 317 604 ru. Mii áigut gávdat makkár nominála bálkká 2008:s addá seamma duohtabálkká. Mii bidjat 2008' bálkká seamma go x .

x	317 893
123,1	100

Dalle sáhttit ráhkadit ja čoavdit dán ovttamadodaga:

$$\frac{x}{123,1} = \frac{317\,893}{100}$$

$$x = \frac{317\,893}{100} \cdot 123,1$$

$$x = 391\,326$$

Ragnhild livččii fertet dinet 391 326 ru 2008:s.

e) $\text{ruvdnoárvu} = \frac{100}{\text{indeksa}}$

2008' ruvdnoárvu lea $\frac{100}{123,1} = \underline{\underline{0,8123}}$

1996' ruvdnoárvu lea $\frac{100}{95,3} = \underline{\underline{1,049}}$